GEMEENTE
VALKENSWAARD

Lokaal Educatieve Agenda van

Valkenswaard

31 maart 2008

Inleiding

Eerder dit jaar is de startnotitie van de Lokaal Educatieve Agenda vastgesteld door het college en ter informatie toegezonden aan de Raad. In deze startnotitie is de lokale staat vanhet onderwijs in de gemeente Valkenswaard beschreven. Op basis van deze inventarisatie is ook in dat document aangegeven welke – voorgeschreven – thema's wel of niet in onze gemeente nader worden uitgewerkt en waarom. Deze thema's zijn uitgewerkt in dit document, de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) voor het schooljaar 2008-2009.
De LEA is in concept opgesteld door de stuurgroep LEA, samengesteld uit een vertegenwoordiging van de peuterspeelzalen (PSZ), de kinderdagopvang (KDO), de bijzondere scholen onder Skozok en het openbaar onderwijs onder RBOB (samen PO) en de gemeente. Het Were Di (VO) heeft na een eerste bijeenkomst niet meer deelgenomen aan de overleggen.
In het hele document wordt gesproken over Scholen en Gemeente, als bij een onderwerp geen leeftijdsonderscheid wordt gemaakt; onder scholen wordt dan dus verstaan de peuterspeelzalen, kinderdagopvang, basisscholen en voortgezet onderwijs. Indien per onderwerp per leeftijdscategorie programma's zijn uitgewerkt, wordt per programma aangegeven wel onderscheid gemaakt tussen betrokken partijen.
De financiën zijn in algemene termen verwoord en kunnen bekostigd worden uit de budgetten van betrokken partijen. Indien een programma buiten de huidige financiële mogelijkheden valt, is de kostenpost opgenomen met daarbij de toevoeging dat dekking nog geregeld moet worden.

De LEA is opgebouwd uit 5 thema's; per thema is soms een onderverdeling gemaakt. De monitoring van de LEA is door betrokken partijen gemandateerd aan de stuurgroep. De voortgang van de realisatie afspraken zal in dat gremium plaatsvinden. Ook de bijstelling als gevolg van de evaluatie momenten zullen door de stuurgroep worden vertaald in een nieuwe LEA voor het volgend schooljaar. Daar waar de beleidsvoorstellen in de LEA een beroep doen op extra middelen, zullen uiteraard de gebruikelijke besluitkanalen daarvoor worden gevolgd.

De LEA is voorgelegd aan het Directeuren Overleg Valkenswaards Onderwijs (DOVO) op 8 april waarna deze, voorzien van de kanttekeningen van het DOVO, is voorgelegd aan het MT van Skozok en RBOB ter instemming. Na hun instemming in mei van dit jaar is de LEA bij de gemeente in procedure voor besluitvorming gebracht. Alle kanttekeningen van de beide schoolbesturen zijn daarbij verwerkt. Door vaststelling van de LEA wordt deze 'verbindend verklaard' voor alle scholen binnen de gemeente Valkenswaard. De PSZ en de KDO hebben door het zitting nemen in de stuurgroep al eerder zich verplicht om zich te binden aan de afspraken in de LEA.

Juanita van der Hoek
Nick Beaumont
René Hendrikx

inhoudsopgave

Thema 1: onderwijsachterstandbestrijding 4
Onderwerp: Cultuureducatie 4
Thema 2: Zorg 4
Onderwerp: Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) 4
Onderwerp: Inregelen zorglijnen binnen het onderwijs 5
Onderwerp: Lokaal Signaleringssysteem Zorgvoorjeugd 5
Onderwerp: Reboundvoorziening 6
Thema 3: Schoolveiligheid 6
Onderwerp: Sociaal emotionele ontwikkeling (algemeen) 6
Onderwerp: Sociaal emotionele ontwikkeling (specifiek) 7
Onderwerp: Veiligheid (voorkoming overlast etc.) 7
Thema 4: Doorlopende leerlijn 8
Onderwerp: Aansluiting arbeidsmarkt 8
Onderwerp: Voor- en vroegschoolse educatie voor geïndiceerde kinderen 8
Onderwerp: V-Versterk 9
Onderwerp: Brede school ontwikkeling 9
Thema 5: Gezondheid 10
Onderwerp: Bewegen en gezondheid, onderdeel bewegen 10
Onderwerp: Bewegen en gezondheid, onderdeel gezondheid, en sociaal emotionele ontwikkeling ... 10
Onderwerp: Genotsmiddelen (alcohol, tabak, drugs) 11

Thema 1: onderwijsachterstandbestrijding

Onderwerp: Cultuureducatie	
Concrete omschrijving van de inhoud	In 2001 is onder de noemer “actieplan cultuurbereik” door het ministerie van OCW een stimuleringsprogramma versterking cultuureducatie opgestart. Een van de speerpunten die daaruit voortkomt is het concept “culturele marktplaats”. De marktplaats is een plek waar het aanbod van instellingen, verenigingen, zelfstandige kunstenaars en particuliere docenten wordt afgestemd op de vraag die de (brede) scholen, respectievelijk de kinderen en hun ouders hebben. De vraag vanuit het onderwijs/vanuit de brede scholen staat centraal, maar de marktplaats heeft ook een taak om het aanbod transparant te maken ten behoeve van andere vragers (inwoners en culturele verenigingen) uit de gemeente.
Doel	Het matchen van vraag en aanbod op het gebied van kunst en cultuur
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente (beleidsambtenaar cultuur: Alex Remie): kan een faciliterende rol vervullen bij coördinatie en zorgt dat de nog aan te stellen Coördinator culturele Marktplaats contact onderhoudt met de trekker van cultuureducatie binnen het PO en/of VO. Culturele instellingen: verzorgend passend aanbod voor PO en VO Scholen: benoemen een cultuurcoördinator voor PO (en/of VO) en formuleren vraag voor culturele vorming, zo mogelijk in samenwerking met de coördinator Culturele Marktplaats.
Prestatieafspraken	Gemeente levert samen met culturele instellingen een cultuurcoördinator. Scholen: nemen een cultuur-educatiepakket voor hun leerlingen af; besteding is minimaal het bedrag dat per leerling hiervoor beschikbaar is gesteld (15 euro per leerling uit lumpsum financiering) keer het aantal leerlingen van de school.
Doorlooptijd	Trial: 2008-2009 Verlenging 2009-2012 mogelijk
Financiën	Gemeente en culturele instellingen dragen de kosten van de coördinator Culturele Marktplaats; Scholen: oormerken van de gelden voor cultuureducatie binnen de lumpsum financiering à € 15,- per leerling.

Thema 2: Zorg

Onderwerp: Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	
Concrete omschrijving van de inhoud	Het CJG heeft ten doel om ouders en verzorgenden, alsmede de oudere jeugd direct, te helpen bij hun opvoedingstaken en hen antwoord te geven op vragen over opvoeden en opgroeien. Daar waar geen simpel antwoord mogelijk is, moet het CJG de hulpvrager doorgeleiden naar de reguliere zorgaanbieders.
Doel	Ondersteuning bieden bij opgroeien en opvoeden
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente: regisseur en verantwoordelijke voor de realisatie van een CJG Scholen: fungeren als doorgeefluik voor ouders die zelf niet de weg vinden naar het CJG maar kunnen desgewenst ook zelf met hun vragen terecht bij het CJG
Prestatieafspraken	Gemeente: draagt zorg voor het functioneren van het CJG Scholen: zorgen voor een goede samenwerking tussen hun interne zorg, het lokaal signaleringssysteem en de reguliere hulpverlening, w.o. het CJG

Doorlooptijd	Opstartfase: 2008-2009 Verlenging vanaf 2009
Financiën	De gemeente is verantwoordelijk voor de kosten van het CJG en bijbehorende hulpmiddelen.

Onderwerp: Inregelen zorglijnen binnen het onderwijs	
Concrete omschrijving van de inhoud	PSZ/KDO: afspraken maken met Thuiszorg over indicatiestelling in relatie tot vroegsignalering en hoe de zorglijnen gelegd worden. PO: afspraken maken over wie wanneer bij een leerling is betrokken en wanneer hulp van buiten de school (bijv. schoolmaatschappelijk werk) wordt ingeschakeld en/of deskundigheid vanuit WSNS-verband. VO: samenstelling van een zorgadviesteam (ZAT) afspreken alsmede de frequentie van samenkomst.
Doel	Doel van zorglijnen binnen het onderwijs is preventie, consultatie, doorverwijzing, interventie-in-samenwerking, evaluatie en nazorg. Een vangnet om problemen bij kinderen in het domein 'school' tijdig te signaleren en passende hulp te bieden.
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente: regisseur; in de rol van leerplichtambtenaar is de gemeente inhoudelijk betrokken bij het zorgaspect. Scholen: zijn eerst-verantwoordelijke voor de zorgcomponent en fungeren daarnaast als signaalgever naar de hulpverlenende instanties.
Prestatieafspraken	Gemeente: faciliteert waar nodig Scholen: zie rollen en inhoud
Doorlooptijd	Opstartfase 2008 Verlenging 2009 e.v.
Financiën	Gemeente: in de prestatie afspraken met de hulpverlenende instanties worden hierover afspraken gemaakt. Scholen: inzet/bekostiging IB-ers (basisscholen), mentoren etc.

Onderwerp: Lokaal Signaleringssysteem Zorgvoorjeugd	
Concrete omschrijving van de inhoud	LSS is een ICT-toepassing die bij twee of meer signalen door een hulpverlener en/of signaalgever de zorg voor een kind coördineert.
Doel	Het coördineren van signalen moet ervoor zorgen dat hulpverlenende instanties in een vroeg stadium de risicogevallen in beeld krijgen en de te nemen acties op elkaar kunnen afstemmen.
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente: vormt de subsidierelatie tussen de provincie en aangesloten instellingen Scholen: fungeren als signaalgever
Prestatieafspraken	Gemeente faciliteert Scholen: gesprekspartner bij opstellen van behandelplannen
Doorlooptijd	Opstartfase 2008 Verlening 2009
Financiën	Gemeente: subsidieert de kosten en uren van de hulpverlenende organisaties Scholen: inzet uren zorgverantwoordelijken

Onderwerp: Reboundvoorziening	
Concrete omschrijving van de inhoud	De reboundvoorzieningen worden in regionaal verband opgezet om risicoleerlingen door middel van een intensief traject weer terug op de rails te krijgen. Het traject is altijd maatwerk en combineert hulpverlening met onderwijs. Een tweede functie van de reboundvoorziening is voorzien in tijdelijke opvang van leerlingen die met een Rec-4 indicatie van de basisschool afkomen maar waarvoor een wachtlijst bestaat bij plaatsing op een Rec-4 onderwijsvoorziening.
Doel	Onderwijs ondersteunen bij het leveren van maatwerk en faciliteren in combinatie van onderwijs en hulpverlening
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente: gemeente heeft faciliterende rol Scholen: werken toe naar passend onderwijs
Prestatieafspraken	Gemeente: maakt prestatieafspraken met hulpverleners Scholen: doen al het mogelijk om te voorkomen dat een leerling vroegtijdig de opleiding verlaat zonder bewuste keuze voor een alternatief
Financiën	Gemeente: faciliteert en geeft sturing aan instellingen, koopt uren in voor o.a. programma “back on track” bij Paladijn Scholen: zoveel mogelijk intern opvangen van leerlingen door inzet zorgteam en/of coördinatoren

Thema 3: Schoolveiligheid

Onderwerp: Sociaal emotionele ontwikkeling[1] (algemeen)	
Concrete omschrijving van de inhoud	Alle scholen in Valkenswaard hebben een bovenschools veiligheidsplan waarin onder meer is ogpenomen een paragraaf over sociaal emotionele veiligheid (w.o. ook pestprotocollen etc.)
Doel	Op alle scholen een programma introduceren en/of faciliteren dat is toegesneden op de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen (zoals Leefstijl) dat past bij de leeftijd van de doelgroep.
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente (BOS-ambtenaar): opdrachtgever en financier. Scholen: dragen zorg voor implementatie en stellen personeel beschikbaar voor het volgen van de cursussen
Prestatieafspraken	Gemeente: invenatriseert deelnemende scholen, zorgt voor programma keuze voor alle scholen en geleidelijke invoering daarvan; zorgt ook voor 3-jaarlijkse herhalingstraining van leerkrachten en leidsters. Scholen: stellen in overleg met de BOS-ambtenaar René Hendrikx het rooster op voor herhalingstrainingen.
Doorlooptijd	Opstartfase 2008 Verlenging 2009
Financiën	Gemeente: draagt de kosten van de training inclusief de herhalingen; per jaarschijf wordt een budget vastgesteld welk voor dit onderdeel dient als plafond. Scholen: betalen de leermiddelen en stellen trainingsuren ter beschikking

[1] zie ook thema 5, binnen BOS-projecten het onderdeel bewegen en sociaal emotionel ontwikkeling

Onderwerp: Sociaal emotionele ontwikkeling (specifiek)	
Concrete omschrijving van de inhoud	Het project “Marietje Kessels” is gericht op preventie van machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag ten opzichte van kinderen, zowel door leeftijdsgenoten als door volwassenen. Het gaat bijv. om seksueel misbruik en intimidatie, kindermishandeling en pesten. Het doel is enerzijds het vergroten van de weerbaarheid om te voorkomen dat kinderen slachtoffer worden van machtsmisbruik, anderzijds het voorkomen dat kinderen zichzelf schuldig maken aan grensoverschrijdend gedrag.
Doel	De primaire doelgroep van dit project is groep 7 en 8 van het basisonderwijs, jongens en meisjes in de leeftijd van ongeveer tien tot dertien jaar. De lessen worden verzorgd door een zogeheten 'preventiewerker'. Het project is seksespecifiek van aard. Dit betekent dat jongens en meisjes gescheiden les krijgen. De jongens krijgen in principe les van een mannelijke preventiewerker, terwijl de meisjes worden geïnstrueerd door een vrouwelijke collega. Het totale project duurt twaalf weken en wordt onder schooltijd gegeven. Naast de lessen aan de kinderen vinden enkele contactbijeenkomsten plaats, zoals teamvoorlichting op de school en een ouderavond, voor meer informatie zie www.weerbaarheid.nu.
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente (BOS-ambtenaar): opdrachtgever. Scholen: dragen zorg voor implementatie en stellen personeel beschikbaar voor het volgen van de cursussen
Prestatieafspraken	Gemeente: inventariseert de kosten en onderzoekt of inpassing in of aansluiting bij één van de andere programma’s van de LEA mogelijk is. Scholen: geven aan, in overleg met de BOS-ambtenaar René Hendrikx of zij dit specifieke programma willen afnemen.
Doorlooptijd	Opstartfase september 2008 Verlenging 2009
Financiën	Nog niet bekend

Onderwerp: Veiligheid (voorkoming overlast etc.)	
Concrete omschrijving van de inhoud	Aandacht voor de “eigen” zaken en eigendommen - zoals vrijheid, veiligheid en bijvoorbeeld speelgoed, schoolspullen, fiets, huis - en andermans en gemeenschappelijke eigendommen (zoals openbare ruimte, speeltoestellen, spullen op school en de natuur en het milieu om je heen). Door te focussen op het feit dat de vrijheid van de één ophoudt, daar waar de vrijheid van de ander begint, wordt preventief gewerkt op het punt van overlast.
Doel	PO: Mijn en Dijn Sinds 10 jaar organiseert de gemeente Valkenswaard in samenwerking met bureau Halt, de gemeente Waalre en de politie Valkenswaard-Waalre jaarlijks het “Mijn en Dijn”-project voor groep 8 van het basisonderwijs. Doel is ondertekenen van het convenant waarin partijen met elkaar afspreken dat ze zich zullen inzetten voor elkaar, en voor een veilige en schone leefomgeving. VO: Sport in de wijk Doel 1 (van 5): voorkomen overlast (zie ook thema 5)
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Mijn en Dijn: de regie is in handen van bureau Halt; zij doen jaarlijks een subisidie aanvraag voor bekostiging van het project. Het project is ingebed in de lessen van milieu-educatie, gegeven door de gemeente. Scholen: stellen hun lessen open voor dit project

Prestatieafspraken	Gezamenlijke opening en sluiting van het project voor alle deelnemende basisschoolleerlingen; Convenant ondertekenen
Doorlooptijd	Sinds 1993; doorlopen in schooljaar 2008/2009 en verder
Financiën	Gemeente financiert de eigen ureninzet en die van HALT; de scholen betalen de leermaterialen.

Thema 4: Doorlopende leerlijn

Onderwerp: Aansluiting arbeidsmarkt	
Concrete omschrijving van de inhoud	Dat techniek een plek zou moeten hebben in het curriculum van het (basis)onderwijs is tegenwoordig geen onderwerp meer van discussie. Maar hoe dat gerealiseerd kan worden, wat dat inhoudt als vak in het basisonderwijs en welke lesmaterialen het beste gebruikt kunnen worden zijn vragen die nog niet beantwoord kunnen worden. Hoe techniek een plaats kan krijgen binnen het schoolwerkplan zonder meteen het hele onderwijs op zijn kop te zetten, is onderdeel van een dynamisch en organisch proces.
Doel	Techniek moet een vaste plek krijgen in het onderwijs omdat daarmee beter wordt ingestoken op de vraag van de maatschappij, waardoor een einddiploma een hogere baangarantie geeft.
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente: gemeente heeft faciliterende rol Scholen: reageren op ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, de mogelijkheden van het VO en bekijken hoe techniek in het schoolplan past van de basisscholen zonder dat dit botst met andere doelstellingen.
Prestatieafspraken	PM
Doorlooptijd	Vanaf schooljaar 2009/2010
Financiën	PM

Onderwerp: Voor- en vroegschoolse educatie voor geïndiceerde kinderen	
Concrete omschrijving van de inhoud	Afgelopen jaren is geïnvesteerd in de training van peuterspeelzaal-leidsters in het VVE-programma Startblokken, een programma dat zich richt op een brede ontwikkelingsstimulering voor alle kinderen. Kinderen die nu een peuterspeelzaal bezoeken nemen twee dagdelen deel aan dit programma. Vanaf drie jaar is er de mogelijkheid voor deelname aan een derde dagdeel. Niet alle daarvoor geïndiceerde kinderen nemen deel aan dit derde dagdeel. Om het programma effectief te laten zijn voor de doelgroepkinderen, is het noodzakelijk dat deze kinderen minimaal drie dagdelen kunnen deelnemen aan dit programma met gekwalificeerde leidsters.
Doel	100% doelgroepkinderen op de peuterspeelzaal bereiken met een effectief VVE programma
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente faciliteert voor minvermogenden via de bijzondere bijstand één dagdeel peuterwerk vanaf drie jaar voor kinderen die op indicatie meer dagdelen peuterwerk aanbevolen krijgen. Peuterwerk en Thuiszorg zorgen voor een juiste indicatiestelling van de doelgroepkinderen met daarin een zeer nauwe samenwerking met de ouders.
Prestatieafspraken	Gemeente faciliteert Thuiszorg en peuterwerk: in de prestatie afspraken met beide partijen zal

	bekeken worden hoe deze zodanig verwoord kunnen worden, dat indicatie stelling voor een derde dagdeel ook daadwerkelijk kan worden opgevolgd zonder dat daarvoor financiële drempels (of uitvluchten) voor worden gevonden.
Doorlooptijd	Voortraject start 2008; doorlooptijd vanaf schooljaar 2008/2009 en verder
Financiën	Nog niet bekend; uitgangspunt is budgettair neutraal dus passend binnen de nu aan partijen toegekende budgetten.

Onderwerp: V-Versterk	
Concrete omschrijving van de inhoud	Vanuit de overheid wordt er een kwaliteitsimpuls gegeven aan VVE. Scholing van leidsters en leerkrachten is het belangrijkste hoofddoel met de bedoeling kwaliteit te versterken en te verankeren. Binnen de gemeente Valkenswaard zullen de VVE investeringen van de afgelopen jaren verankerd moeten worden binnen onderwijs en peuterwerk. Met de invoering van de harmonisatiewet moet de kinderopvang er ook wettelijk een functie in krijgen; vooruitlopend hierop kan op vrijwillige basis al door de KDO in dit traject worden deelgenomen.
Doel	Samenwerking en afstemming van doorgaande lijnen in ontwikkelings-stimulering vanuit de instellingen; onderwijs, peuterwerk en (desgewenst) kinderopvang.
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Overheid heeft een faciliterende rol. Schoolbegeleidingsdienst geeft deskundigheidsbevordering aan leerkrachten en leidsters. PSZ bewaakt het proces van de samenwerking tussen scholen, speelzalen en (desgewenst) KDO.
Prestatieafspraken	PSZ levert procesbewaker die ook de afspraken maakt over het opleidingstraject leerkrachten PO en leidsters psz (en/of KDO) met SBD
Doorlooptijd	start verdiepingsopleiding 2008 voor PSZ en PO; doorloop in 2009
Financiën	Subsidieregeling overheid bekostigt opleiding.

Onderwerp: Brede school ontwikkeling	
Concrete omschrijving van de inhoud	Hoe kijken wij als gemeente Valkenswaard aan tegen het fenomeen Brede school en wat (en wie) willen wij ermee bereiken, wordt vastgelegd in de beleidsvisie Brede School, de schakel in de wijk. De uitwerking van de beslis- en actiepunten moet, na vaststelling van de visie, gaan plaats vinden.
Doel	Realisatie van een maatwerk-concept waarbij onderwijs is ingepast in het totaal aanbod van voorzieningen binnen de gemeente en bijdraagt aan voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente: faciliteert middels ruimtelijke ordening en prestatie afspraken met gesubsidieerde instellingen en/of verenigingen. Scholen: zijn samenwerkingspartner binnen het totaal aan partijen op het gebied van welzijn.
Prestatieafspraken	Uitvoering geven aan de beslis- en actiepunten
Doorlooptijd	Vanaf schooljaar 2008/2009
Financiën	Nog niet bekend.

Thema 5: Gezondheid

Onderwerp: Bewegen en gezondheid, onderdeel bewegen	
Concrete omschrijving van de inhoud	BOS-projecten (PO en VO) De tijdelijke stimuleringsregeling Buurt, Onderwijs, Sport, de zogenaamde BOS-impuls, is erop gericht gemeenten te ondersteunen bij hun aanpak van achterstanden van jeugdigen van 4 tot 19 jaar. Deze achterstanden kunnen zich voordoen op het gebied van gezondheid ,welzijn, onderwijs, opvoeding sport of bewegen. Dit uit zich in ongezond leefgedrag, overgewicht, bewegingsarmoede, rondhangen uit verveling, psychosociale problemen, gebrek aan sociale vaardigheden, voortijdig de school verlaten (schooluitval) en kleine criminaliteit. Naast het verminderen van deze achterstanden is de BOSimpuls erop gericht de door de buurtbewoners ervaren overlast veroorzaakt door jeugdigen te bestrijden. Beweegkriebels
Doel	Beweegkriebels (0-4 jaar): De BOS impuls in Valkenswaard bestaat uit een drietal projecten, te weten Sport4kidz, Sport in de wijk, Sport2B. Sport4kidz (04-12 jr, basisonderwijs): 1. Kennis/vaardigheden groepsleerkrachten verbeteren op grond van bewegingsonderwijs. 2. Sportorientatie en sportkennismaking 3. Sportverenigingen meer jeugdgericht maken Sport in de wijk (12-19 jr, Jeugd op Straat/Buitenschoolse opvang): 1. Terugdringen bewegingsarmoede 2. Sportverenigingen meer jeugdgericht maken Sport2B (12-19 jr, voortgezet onderwijs): 1. Terugdringen bewegingsarmoede 2. Meer jongeren werven/behouden voor sportverenigingen 3. Sportverenigingen meer jeugdgericht maken
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente (René Hendrikx): faciliteren, coördineren Scholen: staan open voor het onderwerp en geven samen met de trekker vorm aan het gewenste aanbod.
Prestatieafspraken	Zie doelen
Doorlooptijd	Doorlopend in de periode 2008-2011
Financiën	Gemeente: faciliteert en zorgt voor uitvoering en implementatie BOS-impuls

Onderwerp: Bewegen en gezondheid, onderdeel gezondheid, en sociaal emotionele ontwikkeling[2]	
Concrete omschrijving van de inhoud	BOS-projecten De tijdelijke stimuleringsregeling Buurt, Onderwijs, Sport, de zogenaamde

[2] Zie ook thema 3, sociaal emotionele ontwikkeling

	BOS-impuls, is erop gericht gemeenten te ondersteunen bij hun aanpak van achterstanden van jeugdigen van 4 tot 19 jaar. Deze achterstanden kunnen zich voordoen op het gebied van gezondheid ,welzijn, onderwijs, opvoeding sport of bewegen. Dit uit zich in ongezond leefgedrag, overgewicht, bewegingsarmoede, rondhangen uit verveling, psychosociale problemen, gebrek aan sociale vaardigheden, voortijdig de school verlaten (schooluitval) en kleine criminaliteit. Naast het verminderen van deze achterstanden is de BOSimpuls erop gericht de door de buurtbewoners ervaren overlast veroorzaakt door jeugdigen te bestrijden.
Doel	De BOS impuls in Valkenswaard bestaat uit een drietal projecten, te weten Sport4kidz, Sport in de wijk, Sport2B. Sport4kidz: 1. Kennis vergroten over gezonde leefstijl (bewegen en voeding) 2. Ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden van kinderen Sport in de wijk: 1. Zinvolle vrijetijdsbesteding 2. Jongerenparticipatie Sport2B: 1. Kennis vergroten over gezonde leefstijl (bewegen en voeding) 2. Jongerenparticipatie
Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente (René Hendrikx): faciliteren, coördineren Scholen: staan open voor het onderwerp en geven samen met de trekker vorm aan het gewenste aanbod.
Prestatieafspraken	Daar waar ombouw van overige programma's nodig is (programma's die nu rechtstreeks worden ingekocht via GGD, NIGZ, Skozok etc), wordt een redelijke overgangstermijn afgesproken).
Doorlooptijd	Doorlopend in de periode 2008-2011
Financiën	Gemeente: faciliteert en zorgt voor uitvoering en implementatie BOS-impuls

Onderwerp: Genotsmiddelen (alcohol, tabak, drugs)	
Concrete omschrijving van de inhoud	Startleeftijd bij jeugdigen voor gebruik van genotsmiddelen omhoog brengen en gebruik in zijn algemeenheid terugdringen. Hiervoor wordt onder meer gebruik gemaakt van: – Slogan.nu, website: voor en door jongeren van 12-19 jaar – Leiderschap dat ben je zelf: interactieve dag voor jongeren van 12-19 jaar – Gastlessen door TRC-Nederland en ervaringsdeskundigen op het VO – Laat je niet flessen: voorlichtingsacties voor ouders van basisonderwijs en onderbouw VO – Theatervoorstelling Wat wil je drinken: ouders basisschoolleerlingen en/of jongeren (andere opbouw van de voorstelling) – Mijn en Dijn (ook thema 3): voor jongeren van 4-12 jaar – Gezonde school en genotmiddelen: lesprogramma, samen te stellen in overleg en samenwerking met de BOS-ambtenaar, voor het onderwijs; trainingen door de GGD aan leraren. Ook inpasbaar voor ouderavonden.
Doel	Alle (school-)feesten voor kinderen tot 16 jaar alcohol vrij. Ouders/verzorgenden van jongeren bewust maken van de risico's van gebruik van genotsmiddelen in zijn algemeenheid en van de risico's van vroeggebruik in het bijzonder.

Rollen en taken (wie doet wat, wie is waar verantwoordelijk voor)	Gemeente (René Hendrikx): faciliteren, coördineren Scholen: staan open voor het onderwerp en geven samen met de trekker vorm aan het gewenste aanbod.
Prestatieafspraken	Relatie leggen met gezonde leefstijl zoals dat in BOS-projecten aan de orde komt; overigens uitvoering geven aan de specifieke actiepunten van het veiligheidsprogramma m.b.t. Alcohol en Drugs
Doorlooptijd	Doorlooptijd tot en met 2010
Financiën	Gemeente: financiert de projecten/programma's Scholen: inzet uren en eventueel leermiddelen/materialen